Է. ՏԱՐԻ 2019 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 30 ՀՈՌԻ 4383–Հ. Տ. 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1890–Ն Տ. 21 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1890–ՀԻՃՐ. 6 ՐԷՊԻԼ ԷՎՎԷԼ 1308 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ԱՐԻ ՕՐ ԻՄԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Նորատունկեան-Խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آره‌ولك

غزتەسى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամագլուխ տրուած	160
» » Վեցամսեայ » »	80
» » Եռամսեայ » »	40
Գաւառաց » Տարեկան » »	200
» » Վեցամսեայ » »	100
Օտար երկիրներէ տարեկան ֆրանկ	56
» » վեցամսեայ »	28

Դուռը զրկուած լրագրաց համար նոր ծախքը Տնօրէնութիւնն վրայ է
Խմբագրութիւնս զրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Է. ՊՈԼԻՍ, 9 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԴԷՊԵՐԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Վիլհելմ Կայսր հրամայեց որ Մարեշալ Մոլթքէի ծննդեան 90րդ տարեդարձին օր ամեն դպրոցներու մէջ սովորական դասախօսութիւնք դադրին, եւ ինչպէս ուրիշ հանրային հաստատութեանց մէջ, նաեւ վարժարանաց մէջ նոյն օր նուիրուի Մարեշալին փառաւորման և անոր առ հայրենիս մատուցած ծառայութեանց յիշատակման։ Իրենց սովորական դասերուն տեղ, դաստուբ Մոլթքէի վրայ պիտի խօսին աշակերտներուն։

Պերլինի քաղաքային խորհրդոյ գահերեց Պ. ֆոն Ֆորքէնպէք յիսուն հազարէ աւելի բնակիչ ունեցող դերմանական ամեն քաղաքաց քաղաքապետներն ի Պերլին հրաւիրեց, որոշելու համար թէ քաղաքներն ի՞նչ եղանակաւ պիտի մասնակցին Մարեշալ Մոլթքէի փառաւորման հանդիսին։

* * *

Պերլինէ հեռագրագրաշարժ լուր մը կուգայ։ Հազիւ թէ հնարեցաւ անծուխ վառօդն, և ահա կը հնարուի յատուկ մեքենայ մը՝ պատերազմի դաշտերուն վրայ մուխ և ծուխ յառաջ բերելու համար։ Հանրածանօթ քիմիագէտ Փրոֆ. Նայպլէր մեքենայ մը շինեց, որով արուեստական կերպիւ մուխ յառաջ կը բերուի պատերազմի դաշտին վրայ։ Այս մեքենայ պիտի գործածուի երբ բանակի մը շարժումներն հակառակորդ բանակէն ծածկել ուզուի։ Որովհետեւ անծուխ վառօդը, զանազան առաւելութեանց հետ մէկ տեղ, սա անպատեհութիւնն ունի որ բանակի մը դիրքն ու շարժումներն ամեն վայրկեան բացորոշ կը ցուցնէ թշնամի բանակին։

* * *

Ի Պերլին երեւելի դերման բանաստեղծ Լէսինկի արձանին բացումը կատարեցաւ հոկտ. 14ին, ի ներկայութեան Ֆրետերիկ Լէոբոլտ իշխանին, որ Կայսրը կը ներկայացնէր, և նախարարաց և երեւելեաց ոմանց։ Լէսինկի արձանին պատուանդանն ալ զարդարուած է այն երեք օգնականաց պատկերներով, որք Լէսինկի հետ գործակցութեամբ արդի Գերմանիոյ լեզուն և գրականութիւնն հիմնեցին, —Քլայսթ, զինուորական բանաստեղծը, Նիքոլայ, գրավաճառն, և Մովսէս Մէնտէլսոն, քննադատն և իմաստասէրը։

* * *

Գերմանական Կայսրութեան ոստանն ունի այժմ յիսուն չորս հանրային յիշատակարաններ՝ մեծ մարդերու կամ պատմական ծանրակշիռ դէպքերու յիշատակն անմահացնելու սահմանուած։ Այս վերջին կարգի պատկանեալ յիշատակարանք ութ հատ են։ Պատմական անձնաւորութեանց փառաւորման համար կառուցեալ յիշատակարաններէն եօթն կը ներկայացնեն Բրուսիոյ վեհապետներ, մին Բրուսիոյ թագուհի մը, տասներկուքը գերման զօրապետներ, երկուքը՝ պետական մարդիկ, չորսը՝ բանաստեղծներ, եօթն՝ արուեստագէտներ, ութը՝ գիտուններ, և երկուքը՝ ժողովրդեան ներկայացուցիչներ։

* * *

Պերլինի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Պիզմարք իշխան, որ քաջառողջ է, բազմաթիւ այցելութիւններ կ'ընդունի Վարձինի մէջ։ Իւր նախկին խորհրդական Պ. Լոթէր Պիւխեր միշտ իւր քով է։ Իշխանին հետ մէկ տեղ կը բնակի, օգնելով նախկին երկաթեայ նախարարապետին ցուշագրութեանց պատրաստութեան։ Իշխանին երեց որդին կոմս Հէրպէրթ Պիսմարք, որ իւր հօր հետ մէկ տեղ չնորհաղուրկ եղած է, ի Բուրլանտ, (պալթիկեան դաւառք Ռուսիոյ) Պառոն Մանթէօյֆէլի ադարակին մէջ կը գտնուի այժմ, ուստից Փեթերսպուրգ պիտի երթայ։

* * *

Պերլինի Հին-կաթոլիկ հասարակութիւնն (Հանգուցեալ Տքթ. Տէօլլինկէրի հետ մէկտեղ պապական Անսխալութեան վարդապետութեան դէմ բողոք բարձողներն) անցեալ կիրակի մեծ ցնծութեան մէջ էին. որովհետեւ Պերլինի մէջ իրենց տրամադրութեան ներքեւ դրուած առաջին կաթոլիկ եկեղեցւոյն կը տիրէին և առաջին անգամ պաշտօն կը մատուցանէին, առաջնորդութեամբ հին-կաթոլիկ դաւանութեան յարած կաթոլիկ եկեղեցականի մը, որ այս առթիւ իւր պաշտօնի սկզբնաւորութեան քարոզը խօսեցաւ, յոյսյայտնելով հին-կաթոլիկաց ծաւալման և զօրացման Գերմանիոյ մէջ և ամեն կաթոլիկ երկրաց մէջ։

* * *

Վիլհէլմ Կայսր անձամբ պիտի բանայ Բրուսիոյ Խորհրդարանին առաջիկայ նստաշրջանն, և իւր դահճառով պիտի յայտնէ իւր անձնական կարծիքն ու զգացումներն ելմտական, տնտեսական և ընկերային խնդրոց վրայ, որք օրակարգին վրայ են այժմ։

* * *

Փրոֆ. Քոխ, որ հնտախտի միկրոբը գտած է, առ այժմ ետ կեցաւ Պերլինի բարեգործական հիւանդանոցին մէջ հիւանդաց վրայ ձեռնարկած փորձերէն, որով կը յուսայ թոքախտը բուժել։ Իւր փորձին արդեանց վրայ բան չի զրուցեր ո՛չ մէկու, յոյսմէ կը մակաբերուի թէ տակաւին դրական արդիւնք մը ձեռք չէ բերած։

* * *

Գերմանիոյ արդի երիտասարդ Կայսրն երկու եղբայրներ ունի մեռած, Վալտեմար և Եոաքիմ։ Այս օրերս Ֆրետերիկ Կայսեր և իւր այս երկու վաղամեռիկ որդւոց ոսկերք Փոցտամի Խաղաղութեան եկեղեցիէն պիտի փոխադրին յատկապէս իրենց համար կառուցեալ դամբարանն։ Այս արարողութեան մէջ Ֆրետերիկ Կայսրուհւոյն ներկայացուցիչ պիտի լինի արքունեաց նախարար Պ. ֆոն Վէտելֆիբրստորֆ, ուրիշ բարձրաստիճան պալատականներու հետ։ Ֆրետերիկ Կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ, նոյն դամբարանին մէջ, (որ գեղեցիկ եկեղեցւոյ մը ձեւն ունի,) երկնային պաշտօն պիտի մատուցուի, որուն ներկայ պիտի լինին Ֆրետերիկ Կայսրուհին, Վիլհելմ Բ. Կայսր, Աւգուստա-Վիքթորիա Կայսրուհին, և կայսերական դերդաստանին ամեն մօտաւոր ազգականք։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԷՊԵՐԵՐ ԵՒ ԶՐՈՑՑՆԵՐ

Երկու հարիւրէ աւելի Հրեայք, որք հանրային վարժարաններու ընթացքն աւարտած են, բայց Համալսարան չեն ընդունուած այն առարկութեամբ թէ Համալսարաններու ուսանողաց մէջ Հրեայք 100ին 5 են արդէն և հետեւապէս տեղ չկայ նոր ուսանողներու, հանրագիր մը ստորագրեցին, և կրթական նախարարին մատուցին, բողոքելով այս արգելիչ հրամանին դէմ։

—Մի քանի օրեր յառաջ Նէվչէ Վէրէֆ Զինուստանի դէմ յօդուածներ հրատարակեց, չինական դեսպանին փեթերսպուրգի գալուն առթիւ, որ ամեն տարի աշնան եղանակին մէջ կուգայ Ռուսիոյ մայրաքաղաքն։ Աբբունեաց մէջ ազդեցութիւն ունեցող Կրէֆոնէն լրագրին խմբագրապետը՝ Մէսչերսքի իշխան՝ պատասխանելով առ Նէվչէ Վէրէֆ՝ կ'ամբաստանէ զնա ռուս ժողովուրդը Զինացւոց դէմ դրգռելուն համար, և կը բացատրէ այս առթիւ որ եթէ Զինացիք Ռուսիոյ դէմ ոխ պահեն, մեծ վտանգ կարող են սպառնալ։ Ռուսք կ'երեւի թէ իրաւք կը վախնան Զինացիներէն, որք Ասիոյ կողմէ ընդարձակապէս սահմանակից են ռուս Տէրութեան։ Ռուսք այս պատճառաւ իսկ կը պահանջեն Սիպերիոյ մէկ ծայրէն միւսը, մինչեւ չինական սահմանագլուխն, երկաթուղւոյ մը շինութիւնը։ Կրէֆոնէի իշխանաձն խմբագրապետն իւր հայրենակցաց խորհուրդ կուտայ իրենց գործողութեան հիմ բռնել երկու կարեւոր սկզբունքներ, այն է՝ ամենամեծ խաղաղարարութեամբ և բարեկամութեամբ վարուիլ Զինացւոց հետ, որպէս զի Ռուսիոյ դէմ ազգային վրէժ չպահեն, և ընդհակառակն յետին խստութեամբ շարժիլ Հրէից դէմ, որպէս զի Հրեայք ռուսական կենաց մէջ չթափանցեն և իրենց առաջադրեալ նպատակին չհասնին, «որ է Ռուսիոյ մէջ Օրթոտոքսութիւնն և պետական միահեծան դրութիւնը (միապետութիւնը)» խափանել։

ՊԱԼԿԱՆԵԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐ ԵՒ ԶՐՈՑՑՆԵՐ

Սերպ կառավարութիւնն Սքուփչինային պիտի առաջարկէ տարեկան 360,000 ֆր.ի թոշակ մը յատկացնել Միլան արքայահօր, որ իւր հրաժարումէն ի վեր կ'ընդունի վերհպատական դերդաստանին համար ամեն տարի Ազգ. ժողովոյն քուէարկած 600 հազար ֆրանքին կէսը, միւս կէսն իւր որդւոյն թողլով։ Կառավարական պալատականներու հետ։ Ֆրետերիկ Կայսրն Ս. Պետերբուրգ, երբ իւր դրամական գործերը կարգի մտնեն, ի Փարիզ բնակութիւնը նախամեծար պիտի համարի Պելկրատի մէջ կենալէն։

—Ադաշիկայ դեկտ. 31ին Սերպիոյ մարդահամարը պիտի կատարի։ Վերջին մարդահամարն 1884ին կատարուած էր, և ցոյց տուած էր Սերպիոյ բնակիչ 1,901,336 հոգի, որ ըսել է 39 բնակիչ առ մէն մի քառ. քիլոմէթր։ Անկէ յառաջ մէկ անգամ միայն, 1834ին, մարդահամար կատարուած էր ի Սերպիա, որ կը ցուցնէր 673 հազար 192 հոգի, կամ 18 բնակիչ առ մէն մի քառ. քիլոմէթր։

* * *

1886 և 1889 տարւոց Պուլկարիոյ վաճառականութեան վիճակագիրք հրատարակեցան, յորմէ կ'երևի թէ ներածութիւնք որք 1886ին 64,285,309 ֆրանք էին, 1889ին բարձրացած են 72,869,245 ֆրանքի, արտածութիւնք որք 1886ին 50,404,314 ֆրանք էին, 1889ին բարձրացած են 80,581,076 ֆրանքի։ Աւստրիա-Հունգարիայէն 1889ին ներածեալ ապրանք 22,492,177 ֆրանք կ'արժէին, և Անգլիայէն ներածեալ ապրանք՝ 21,193,374 ֆրանք։ 1889ին Պուլկարիա ամենէն աւելի ապրանք ղրկած է ի Թուրքիա, 30,555,910 ֆրանքի արժողութեամբ։

—Պ. Սթամպուլով դեռ բոլորովին չաղեկցաւ։ Ժամանակէ մ'ի վեր սաստիկ գլխու ցաւէ կը նեղուէր, որով կը հարկադրուէր ժամերով գլուխը կապել թաց լաթերով, և այս գլխու ցաւեր թեթեւ տեսակէ ուղեղային համախնդութիւն (congestion) յառաջ բերին։ Թէեւ զառանցանք չունեցաւ, բայց նաեւ չէր կրնար գործի պարապիլ։ Որովհետեւ Սոպրանյէի նստաշրջանը կը բացուի հոկտ. 15/27ին, իշխանը կը մտածէ թէ ինչ պիտի ընէ եթէ նոյն օրը Պ. Սթամպուլով պատրաստ չլինի Ազգ. ժողովոյն ներկայանալու։ Գարուէնէն ի վեր նախարարութենէն երկու անդամք պակսած են, և եթէ Պ. Սթամպուլով ալ ներկայ չգտնուի, պուլկար նախարարութիւնն երեք անդամէ բաղկացեալ կը մնայ։ Առաջին պիտանի բանն է պակսած նախարարներուն տեղ նորեր անուանել, և այս ալ կարելի չէ մինչեւ որ Պ. Սթամպուլով չապաքինի։

* * *

Զեռնակորայի իշխանին մտադրած այցելութիւնն առ Ալէքսանդր թագաւոր Սերպիոյ՝ յետաձգեցաւ մինչեւ առաջիկայ գարուն։ Նիքոլա իշխան ձմեռը Զէթինէի մէջ պիտի անցուէ։ Իւր փեսայ Փիոտր Քարաեորկուիչ իշխան ի մօտոյ Զեռնակորայէն պիտի մեկնի և իւր բնակութիւնը պիտի հաստատէ ռուսական Լեհաստանի մէջ, հաւանօրէն ի Վարշաւա։ Քարաեորկուիչ իշխանին կնոջ՝ Զորքա իշխանուհւոյն մահէն ի վեր, այս իշխանին և իւր անորոջ՝ Նիքոլա իշխանին միջև յարաբերութիւնք ձգտեալ էին աւելի կամ նուազ, և այժմ կ'ըսուի թէ յայտնի խզում կայ։ Իրօք ալ դժուար էր որ երկուքին մէջ սէր և միաբանութիւն երկարատև լինէին, քանի որ երկուքին համար ոյ կ'ըսուի թէ օր մը Սերպիոյ դահուն ընտրելի կրնան լինել։ Ցորչափ ողջ էր Զորքա իշխանուհին և Միլան թագաւոր հաստատապէս կը մնար իւր դահուն վրայ, Զեռնակորայի իշխանն իւր թեկնածութեան յաւակնութիւններէն հրաժարիլ մտադրեցաւ յօգուտ իւր փեսին։ Բայց իւր անդրանիկ աղջկան մահէն և Միլան թագաւորին հրաժարումէն ի վեր, Նիքոլա իշխան տարբեր խորհիլ կը թուի։ Սերպիոյ պատանի թագաւորն ամուսնացեալ չէ, ուղղակի յաջորդ չունի, և եթէ՝ Աստուած մի՛ արասցէ՝ արկածի մը հանդիպի, խնդիր է թէ ո՛վ կրնայ յաջորդել իրեն։ Բնականապէս շատ Սերպեր կան որք Նիքոլա իշխանն յարմարագոյն կը նկատեն, մանաւանդ Զեռնակորացիք եւս ազգաւ և լեզուաւ Սերպ են, ինչպէս կան Սերպեր որք Քարաեորկուիչ իշխանը նախամեծար կը դատեն, իբրեւ շնաւիղ երբեմն Սերպիոյ դահուն վրայ բազմած գերդաստանի մը։

—Ծանուցինք թէ Զարը Եուրուլուէ անուն գեղեցիկ մեծ շոգենաւը նուիրած է իւր «անկեղծագոյն բարեկամին», Զեռնակորայի իշխանին։ Բայց այս շոգենաւին բանձնումը Նիքոլա իշխանին՝ յետաձգուած է առաջիկայ տարուան, շոգենաւն այնպէս կազմակերպելու նպատակաւ որ ի հարկին մարտանաւի պաշտօն ալ կարենայ կատարել։ Բաց ասած, Նիքոլա իշխան, որ բնաւ շոգենաւ ունեցած չէ ցարդ, պէտք կը զգայ նախապէս նաւաստիներ և նաւային սպայեր դտնել այն շոգենաւը վարելու համար։ Զի Աւստրիա չի կրնար թոյլատրել որ ռուս սպայք և նաւազք վարեն Ադրիական մէջ մնալու սահմանուած մեծ շոգենաւ մը։ Վիեննայի լրագիրք այս առթիւ դիտել կուտան թէ Պելգրատի դաշնագրին 29րդ յօդուածը Զեռնակորայի իշխանին կ'արգիլէ ո՛և է մարտանաւ ունենալ։ Զեռնակորա նոյն իսկ նաւային դրօշ մ'ունենալու իրաւունք չունի։ Զեռնակորեան ծովեզերաց ծովու կողմէ պաշտպանութիւնն յանձեալ է Աւստրիոյ, և Զեռնակորեան ու առևտրական նաւեր պարտին գտնուիլ ընդաւստրեան հիւպատոսական պաշտպանութեամբ։ Այս դաշնագրական որոշ տրամադրութիւնք քանի որ կան, Նիքոլա իշխան ի՞նչ պիտի ընէ Եուրուլուէ, կը հարցունեն աւստրեան լրագիրք։

* * *

Բողոքական Պուլկարք յօրթոտոքսութիւն կը վերադառնան։ Ի Սամսոնդ, բոլոր բողոքական Պուլկարք իրենց մայրենի եկեղեցւոյն դիրքը վերադարձան այս օրերս, և այս առթիւ պուլկար լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Պուլկարիոյ ուրոյն իշխանապետութեան հաստատումէն ի վեր, շատ մը բողոքական Պուլկարք իրենց նախկին հաւատքին դարձած են։

* * *

Մեծ. Օրէնքով կը հրատարակէ թէ յԱրպանիչօրի Պուլկարք այրեցին Ցունաց վարժարանն, և յոյն վարժապետին հրաման տուին հեռանալ գիւղէն։ Ի Տէրմէնտերէ Պուլկարք գրաւեցին Ցունաց եկեղեցին և տակաւին ետ չդարձուցին իրենց տէրերուն։

ՃԱՓՈՆ

Ճափոնցի պաշտօնեայներ այս օրերս այցելեցին Վիսպատն, ուր երկու ամսոյ չափ պիտի բնակի Միքատոն, Ճափոնի վեհապետն որ Եւրոպա կուգայ ի մօտոյ։

—Ճափոնական լրագիրք կը ծանուցանեն թէ ի Հիսկո հնտախտի երեւուն ի վեր (օգոստ 15) 5,108 անձինք հնտախտէ բռնուած և 2,950 անձինք մեռած են։

ԼԻՆՁԻ ՕՐԷՆՔ

Անցեալ չորթուն Միացեալ Նահանգաց Լուիզիանիա Նահանգին մէջ ժողովուրդն իւր ձեռքը սպանեց սեւամորթ մը որ խոստովանած էր նոյն Նահանգին Աթէնս քաղաքին մէջ մարդու մը տունն արձանակ պարպած լինելը։

Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԱՍԻԱ

Ի Թաշքէնտ ռուսական հովանաւորութեան ներքեւ բացուած անգլիական ցուցահանդէսն յոյժ շահեկան եղաւ, և ոչ նուազ յաջող, քանի որ 34,214 այցելուներ դացին տեսնել դայն, ընդորս բազմաթիւ օտարազգիք, որք Կեդրոնական Ասիոյ մէջ ռուսական քաղաքակրթութեան արդիւնաւորման երեւելի ապացոյց մը նկատելով այս ցուցահանդէսս, մեծապէս զգածուեր են։ Ցուցահանդէսը մէկ ամիս բաց մնաց։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Պոհեմիոյ նահանգային երեսփոխանական ժողովոյն բացման առթիւ ուշագրաւ դէպք մը չպատահեցաւ։ Դիտուեցաւ սակայն թէ Վիեննայի դերմանասէրն իրաւախոհութեան հեղինակներէն մին, Շվարցենպերկի իշխանը, վեց շաբթուան արձակուրդ խնդրած է ժողովէն, չուզելով այս իրաւախոհութեան առթիւ ծագելիք վիճաբանութեանց մասնակցիլ։

Ի Փրակա երկոքին կուսակցութիւնք լռելեայն համաձայնած են իրաւախոհութեան գրգռիչ խնդիրը մի կողմ թողուլ առայժմ, վերջին ողողմանց զոհերուն օգնութիւն հասցնելու խնդրոյն վրայ մտածելու համար ամեն բանէ յառաջ։ Իւր բացման ճառով, նահանգային ժողովոյն նախագահը շնորհակալութիւն յայտնեց Կայսեր և կառավարութեան՝ արկածելոց արդէն նուիրեալ նպաստներուն համար։ Բայց իւր ճառէն կ'երևի թէ մեծագոյն ջանքեր և զոհողութիւններ հարկաւոր են, մասամբ ևեթ դարմանելու համար ժողովրդեան և երկրին կրած ծանրագոյն վնասները։

Ի ԿԱՒԿԱՍԻԱ

Ժէրոմ Նափոլէոն իշխանին կրտսեր որդին Լուի Նափոլէոն իշխան, որ առաջ իտալեան բանակին մէջ կը ծառայէր և Իտալիոյ և Ֆրանսայի միջև չպատերազմելն տիրելէն ի վեր ռուսական բանակին մէջ

ԹԷՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԵԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՌ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆԿՈՒՄԸ

—Կամ իբր սիրահար, վրայ բերաւ երիտասարդը։

—Ահ, թշուառակա՛նը, կը խոստովանի, գոչեց Օռօռի հայրը, վերջին կատաղութեան մատնուած։

—Ձեւ կարծեր որ ոճիր մը գործած ըլլամ։

—Գաղտագողի տուն մը մտնել, անմեղ, անպաշտպան աղջկան մը քով, հօրը բացակայութեան ժամանակ, զայն դլխէ հանելու նպատակաւ, վատ գործ մըն է։ Ոճիր մըն է, կը հասկնա՞ք, ոճիր մը։

—Այնպիսի նպատակներ կը վերագրէք ինձ, որք մտքէս անցած չեն, պատասխանեց երիտասարդն աշխուժով։ Ձեր աղջիկը գլխէ հանեմ, ե՞ս։ Կը կարծէ՞ք, պարոն։

—Եթէ այդպիսի վատութիւն մը գործած ըլլայիք, կեանքերնիդ վրայ կուտայիք, ըսաւ ծերունին խռպոտ ձայնով մը։

—Օրիորդ Օռօռի նկատմամբ խորին յարգանք մը կը տածեմ ես։ Իւր հօրը՝ կրնամ ըսել ճշմարտութիւնը. կը սիրեմ զինքը։

—Աղջիկս կը սիրէ՞ք։

—Բոլոր հոգւովս։

—Ես այդ բանը չեմ ուզեր, կ'արգիլեմ ձեզ աղջիկս սիրել։

Երիտասարդը գլուխն օրօրեց։

—Կարելի չէ արգելուլ գետին որ իր ջրերը ծովը չի թափէ, պատասխանեց տրտմութեամբ։

—Բայց ի՞նչ դեւ մղեց ձեզմէ մինչև իմ բնակարանս որ այնքան հանդարտիկ էր ցարդ, յարեց ծերունին դողդողար ձայնով մը։ Ի՞նչեր չունիք այս մենաստանին հանդարտութիւնը խռովելու, և իմ ու զաւկիս երջանկութիւնը խանգարելու։

—Ես ո՛չ ձեր երջանկութեան դպած եմ ո՛չ ալ օրիորդ Օռօռի երջանկութեան։

—Հաւատա՞մ։

—Մնաց որ չեմ կրնար ըմբռնել թէ ի՞նչ կերպով կրնայի խանգարել մանկամարդ աղջկան մը երջանկութիւնը, որուն համար կեանքս տալու պատրաստ եմ։

—Դուք չէք հասկնար, չէք կրնար հասկնալ, ըսաւ ծերունին։

Հակիրճ լռութենէ մը ետքը, յարեց խուլ ձայնով մը։

—Ինծի մտիկ ըրէ՛ք, ձեր ո՛վ ըլլալը չեմ գիտեր։

—Ես անունս չեմ ծածկեր, ընդմիջեց երիտասարդն աշխուժով։

—Անունդիդ չեմ հարցուներ, չեմ ուզեր ճանչնալ զձեզ։ Բայց յիշեցէք իմ խօսքերս. կ'արգիլեմ ձեզ՝ անգամ մըն ալ աղջիկս տեսնել։ Տակաւին չեմ գիտեր թէ ի՞նչ տպաւորութիւն առաջ բերիք անոր մատաղ սրտին վրայ. բայց հարկ է,—կը լսէ՞ք,—հարկ է, կուզեմ որ աղջիկս մոռնայ զձեզ. ա՛յլ եւս ձեր խօսքը լսելու չէ։ Հաւատացէ՛ք ինծի, չո՛ւտ հեռացէք այս երկրէն, վասն զի եթէ երբէք տեսնեմ որ այս պատերուն շուրջը կը թափառիք, կրնայ ըլլալ որ սպաննեմ զձեզ։

Ծերունին բուռն ճիգեր կ'ընէր իր բարկութիւնը զսպելու համար։ Իր ձայնն ու նայուածքը հաւասարապէս սպառնական էին։ Աստղերուն լոյսով, Ատրիէն կը տեսնէր անոր աչքերուն շողալը։ Կարմիր ու դեղին ցոլքեր ունէին անոնք, կատղած վագրի մը աչքերուն նման։

—Այդպիսի բան մը չէք կրնար պահանջել ինձմէ, պատասխանեց մարգիզը։ Օրիորդ Օռօռը մոռնա՞լ, այլ եւս չտեսնե՞լ զինքը, կարելի՞ բան է մթէ։ Մի՛ հաւատաք, պարոն, նոյն իսկ եթէ խոստանամ ձեզ. սիրոս պիտի իջնէ կամաց վրայ ու զիս հոս պիտի առաջնորդէ. կուրծք պիտի տամ այն մահուան որով կ'սպառնաք ինձ, Դուք օրիորդ Օռօռի հայրն էք, սակայն զգուշացէ՛ք ձեր իրաւունքները չափազանցելէ։ Կրնայ ըլլալ որ խաբուիք, պարոն, կարծելով թէ ձեր աղջկան երջանկութիւնն ապահովելու համար այդպէս կը շարժիք. ապահո՞վ էք թէ անհուն վիշտ մը չպիտի պատճառէք նմա։ Զիս չի ճանչնալուդ՝ կրնայ ըլլալ որ վայրկեան մը կասկած ունեցած ըլլաք իմ մտադրութեանցս մասին. սակայն ինձ նը-կատմամբ ունեցած կանխակալ կարծիքիդ պիտի փարատեմ։ Կ'աղաչեմ, պարոն, մի՛ այդպէս դատապարտէք զիս առանց վերքանչնութեան։ Թոյլ տուէք որ վաղը այստեղ դամ ձեր պահանջել հարկ դատած բոլոր բացատրութիւնները տալու համար։

—Է՛հ, ա՛լ համբերութիւնս կը հատցունես, գոչեց Օռօռի հայրը ահեղագոչ ձայնով մը։ Կորի՛ր, կ'ըսեմ, կորի՛ր այս տեղէն։ Ա՛լ աղջկանս երեսը չպիտի տեսնես, երբէ՛ք, երբէ՛ք։

Օռօռ՝ Ֆրանչէսքայի բազկաց սեղմումէն խոյս տուած ըլլալով՝ դէպ ի պարտէզն դուռը վազած էր. յետոյ կանգ առած էր լսելով իւր հօրը բարկացած ձայնը։ Զարհուրած, բոլորովին դողդողար, մտիկ ըրաւ։ Ծերունւոյն արտասանած վերջին խօսքերը մահուան զոչանչի մը պէս հնչեցին իւր ականջին, և այնպէս եկաւ իրեն թէ ուժգին հարուած մը կ'ինչեցուէին կուրծքին։ Սրտին բաբախումը դադրեցաւ, աչքերն աջողուեցան. խեղդուկ ճիչ մը արձակեց, դեղեւեցաւ ու մարմնոյն բոլոր ծանրութեամբ ինկաւ հողին վրայ։

—Աղջի՛կս, աղջի՛կս գոչեց ծերունին, դէպի պարտէզ վազելով։

Ատրիէն անոր հետեւեցաւ։ Ինքն ալ լսած էր Օռօռի ճիչը։

Դուռնէն քանի մը քայլ հեռաւորութեամբ, հայրը աղջկանը հանդիպ գտնուեցաւ, որ անշարժ տարածուած էր ծառուղւոյն մէջ։ Անոր վրայ նետուեցաւ ցաւագին ճիչ մը արձակելով, թեւերուն մտադրութեանցս մասին. սակայն ինձ նը-կատմամբ ունեցած կանխակալ կարծիքիդ պիտի փարատեմ։ Կ'աղաչեմ, պարոն, մի՛ այդպէս դատապարտէք զիս առանց վերքանչնութեան։ Թոյլ տուէք որ վաղը այստեղ դամ ձեր պահանջել հարկ դատած բոլոր բացատրութիւնները տալու համար։

—Է՛հ, ա՛լ համբերութիւնս կը հատցունես, գոչեց Օռօռի հայրը ահեղագոչ ձայնով մը։ Կորի՛ր, կ'ըսեմ, կորի՛ր այս տեղէն։ Ա՛լ աղջկանս երեսը չպիտի տեսնես, երբէ՛ք, երբէ՛ք։

Օռօռ՝ Ֆրանչէսքայի բազկաց սեղմումէն խոյս տուած ըլլալով՝ դէպ ի պարտէզն դուռը վազած էր. յետոյ կանգ առած էր լսելով իւր հօրը բարկացած ձայնը։ Զարհուրած, բոլորովին դողդողար, մտիկ ըրաւ։ Ծերունւոյն արտասանած վերջին խօսքերը մահուան զոչանչի մը պէս հնչեցին իւր ականջին, և այնպէս եկաւ իրեն թէ ուժգին հարուած մը կ'ինչեցուէին կուրծքին։ Սրտին բաբախումը դադրեցաւ, աչքերն աջողուեցան. խեղդուկ ճիչ մը արձակեց, դեղեւեցաւ ու մարմնոյն բոլոր ծանրութեամբ ինկաւ հողին վրայ։

—Աղջի՛կս, աղջի՛կս գոչեց ծերունին, դէպի պարտէզ վազելով։

Ատրիէն անոր հետեւեցաւ։ Ինքն ալ լսած էր Օռօռի ճիչը։

Դուռնէն քանի մը քայլ հեռաւորութեամբ, հայրը աղջկանը հանդիպ գտնուեցաւ, որ անշարժ տարածուած էր ծառուղւոյն մէջ։ Անոր վրայ նետուեցաւ ցաւագին ճիչ մը արձակելով, թեւերուն մէջ առաւ ու տենդագին սեղմեց կուրծքին վրայ։ Ցետոյ, հեծկլտանօք, խորին յուսահատութեան և բուռն կատաղութեան մը արտայայտութեամբ, իւր դողահար շրթունքը դրոշմեց աղջկան այտերուն, ճակտին ու մազերուն վրայ։

Համր կինը՝ ծնրադիր, կ'արտասուէր կաթոգին։ Անկենդան աղջկան երկու ձեռքերէն բռնելով, ինքն ալ համբոյրներով ծածկեց զայն։

Մարգիզը, ծառի մը կրթնած, գլուխը կախ, չէր համարձակեր ո՛չ խօսիլ, ո՛չ յառաջանալ, այլ վշտահար՝ կը դիտէր իր աչաց առջեւ պարզուող սրտաճմլիկ տեսարանը։

—Աղջի՛կս, զաւա՛կս, կ'ըսէր ծերունին խելայեղ, ինքզինքիդ եկո՛ւր։ Ես եմ, քու հայրդ, որ բաղկացը մէջ առած է զքեզ, որ սրտին վրայ կը սեղմէ զքեզ. Ո՛հ, կը պաղատիմ քեզ, սիրեցեալ հրեշտա՛կս, բա՛ց աչքերդ, լսէ՛ իմ ձայնս, պատասխանէ՛ քու հօրդ։ Վախնալու բան մը չունիս, ես քու քովդ եմ հիմա՝ զքեզ պահպանելու, պաշտպանելու համար։ Ա՛հ, աղջիկս ա՛լ չի լսեր իմ ձայնս, աչքերը փակ կը մնան, սիրտը դադրած է բաբախելէ, մարմինը պրկուած է, սառած է։ Տէ՛ր Աստուած, բայց մեռա՞ծ է, մեռա՞ծ։ Ո՛վ դժբաղդութեան։

Ցիմարական նայուածք մը նետեց շուրջը, եւ նայուածքը մարգիզին հանդիպեցաւ։

—Դարձեալ դո՛ւ ես, գոչեց կատղի ձայնով մը, դուրս կորի՛ր, թշուառական։ Մինչ իմ վշտիս վրայ խնդալու համա՞ր է մտնիլ առաւ ու տենդագին սեղմեց կուրծքին վրայ։ Ցետոյ, հեծկլտանօք, խորին յուսահատութեան և բուռն կատաղութեան մը արտայայտութեամբ, իւր դողահար շրթունքը դրոշմեց աղջկան այտերուն, ճակտին ու մազերուն վրայ։

Համր կինը՝ ծնրադիր, կ'արտասուէր կաթոգին։ Անկենդան աղջկան երկու ձեռքերէն բռնելով, ինքն ալ համբոյրներով ծածկեց զայն։

Մարգիզը, ծառի մը կրթնած, գլուխը կախ, չէր համարձակեր ո՛չ խօսիլ, ո՛չ յառաջանալ, այլ վշտահար՝ կը դիտէր իր աչաց առջեւ պարզուող սրտաճմլիկ տեսարանը։

—Աղջի՛կս, զաւա՛կս, կ'ըսէր ծերունին խելայեղ, ինքզինքիդ եկո՛ւր։ Ես եմ, քու հայրդ, որ բաղկացը մէջ առած է զքեզ, որ սրտին վրայ կը սեղմէ զքեզ. Ո՛հ, կը պաղատիմ քեզ, սիրեցեալ հրեշտա՛կս, բա՛ց աչքերդ, լսէ՛ իմ ձայնս, պատասխանէ՛ քու հօրդ։ Վախնալու բան մը չունիս, ես քու քովդ եմ հիմա՝ զքեզ պահպանելու, պաշտպանելու համար։ Ա՛հ, աղջիկս ա՛լ չի լսեր իմ ձայնս, աչքերը փակ կը մնան, սիրտը դադրած է բաբախելէ, մարմինը պրկուած է, սառած է։ Տէ՛ր Աստուած, բայց մեռա՞ծ է, մեռա՞ծ։ Ո՛վ դժբաղդութեան։

Ցիմարական նայուածք մը նետեց շուրջը, եւ նայուածքը մարգիզին հանդիպ

ծառայութիւն ընդունած է, այս օրերս Տփղիս գնաց, ուր կը գտնուի Նիժնի-Նովկորոտի հեծելագունդն, յորում դերդնդապետ է։ Այս Փրանսացի իշխան քաջ որսորդ է, և Կաւկասոյ ազնուականք վայրի գազանաց մեծ որսեր կը կազմակերպեն ի պատիւ իշխանին։

Ի ՍՈՒՏԱՆ

Օսման Տիկմա իւր մարդոցմէ մաս մը ղրկեց դէպ ի Սուաքին, քաղաքէն դուրս եկող ամէն մարդիկը դերի վարելու հրամանաւ, յուսալով այս կերպիւ հարկադրել Սուաքինի կառավարութիւնը՝ բանալ քաղաքին դուռները Սուանցյոց առջեւ։ Օսման Տիկմայի մարդիկը Սուաքինի մօտերէն շատ մը ոչխար դրաւեցին տարին, այնպէս որ մինչ Սուաքինի կառավարութիւնը կը սպառնայ սովամահ ընել Սուանցիներն, ասոնք ալ Սուաքինի կարգ մը պաշարները կորել կը սպառնան։

ՍԵՐՊԻԱ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ

Փրիշթինայի սերպ դեր-հիւպատոսին սպանման խնդրոյն մէջ, Պելկրատի կառավարութիւնն այժմ կը սպասէ որ օսմ. նախնական դատարանէն արձակաւ վճիռն հաստատուի բարձրագոյն դատարանէն, յետ որոյ վերստին պիտի խնդրէ օսմ. կառավարութենէն որ դրամական հատուցում լինի սպանելոյն ընտանեաց։

ԱԶԳԱՑԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կը լսենք թէ, ըստ որոշման Մայր Դիւանի, Ազգային ժողովն ի նիստ պիտի հրաւիրուի հոկտեմբեր 19ի ուրբաթ օրը, խորհրդակցելու համար Պատրիարքարանի գործոց վիճակին վրայ։

Նիկոմիդիոյ ազգ. երկսեռ վարժարանց տեսչութեան պաշտօնն ստանձներ է Երուանդ էֆ. Տէր Անդրէասեան, որ ուսեալ և ժրաջան երիտասարդ մ'է և Պարտիզակի պատուաւոր ընտանեաց որդի։

Նիկոմիդիոյ վարժարանց ուսանողներու թիւն է այժմ աւելի քան 400։

Ազգ.—Երկու դեռահաս մանկանց համար վարժուհի մը կը խնդրուի որ գտնայլաւ հայերէն և ըստ բաւականին Ֆրանսերէն։ Դիմել ի խմբագրատուն Արեւելքի։

ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

— —

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ՀԱՅ ԱՇԽԱՐՀԻԿ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՂԱՏԱՏԼԵԱՆ

Հրատարակեցաւ 44րդ թերթն որ կը հանի մինչեւ Omnipotent բառը։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԵՐՆԵՐԻ ԱՍՏԻՃԱՆԸ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆՔ

Տրապիզոնի Զարշամպա դաւառակին գայմադամ անուանեցաւ Մէհմէտ Խայրի էֆէնտի։

Գոնեաի Գարաբինար դաւառակին գայմադամ անուանեցաւ Օսման Հիճապլի էֆէնտի, գայմադամ Գարամանի։

Նոյն նահանգին Գարաման դաւառակին գայմադամ անուանեցաւ Մուսթաֆա Շիւքրի էֆէնտի, գայմադամ Ակսէքիի։

Նոյն նահանգին Ակսէքիի դաւառակին գայմադամ անուանուեցաւ Նուրի էֆէնտի, գայմադամ Նէֆթի, եւ իրեն յաջողեալ Ղարաբինարի գայմադամ Ամթա էֆէնտի։

Իւլպի առաջին ատիճան տրուեցաւ Սուրիոյ արքունի կալուածոց յանձնաժողովի դեր-նախագահ ու վարչութեան տնօրէն Արիֆի էֆէնտիի և Սուրիոյ նահանգին Մէքթուպճի Հիւսէյին Հիլմի էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Պոլսոյ Դատաւորին օգնական Մուսթաֆա Միւնիպ էֆէնտիի և Ադրիանուպոլսոյ Նափպ Մէհմէտ Ֆէվզի էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Ավլոնիայի երեւելիներէն Սիրէյա պէյի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Նաւային գնդապետ Խալիլ պէյի և սպայակոյտի գնդապետ Իսհաք Ճէվտէդ պէյի։

Երկրորդ կարգի Շէֆգաթի՝ Պէրուլթի աւստրիական հիւպատոս Հանգուցեալ Պ. Վէքիքրի աղկան Տիկին Ֆրէյի։

Ի ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏ

Դատական Նախարար Վսեմ. Բիրպա փաշա և Ոստիկանութեան Նախարար Նազըմ պէյ Երէկ կայս. պալատ երթալով, Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամաններն ստացան։

Նազըմ պէյ յետոյ Բ. Դուռն երթալով, տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

— —

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՕՐԱԳԻՐ

Ոստիկանութեան Նախարարութեան կողմէ հետեւեալն հրատարակուած է այս աւուր թուրք լրագրաց մէջ։

Ցակոբ Պարդ Պատրիքոֆ անուն խուզարար մը մէկ քանի ամիս առաջ սայրաքաղաքս եկած եւ Իրաւագիտական վարժարանի աշակերտներէն Տիվրիկցի Գրիգոր, Դալաթիոյ Թղթատարատան ցրուիչներէն Արմենակ, քաղաքային բժշկական վարժարանի աշակերտներէն Համբարձում Պոյաճեան և դատարկաշրջիկ Մարգար ու Երեմիա անուն երիտասարդները խաբելով, ասոնցմէ եւ ուրիշ մէկ քանի անձերէ բաղկացեալ ոճրագործական մասնախումբ մը (Բանդա) կազմած էր իւր նախագահութեան ներքեւ։ Այս անձ «Պոլսոյ Եղեռնական Մասնախումբ» անուամբ կնիք մը փորագրել տուած և ադով սկսած էր հարուստներէն ըստակ կորզելու նպատակաւ այլ եւ այլ սպառնալիքներ պարունակող նամակները կնքել, դրամները պահանջել եւ կայս. հաւատարիմ հայ հպատակներն ազատել այլ եւ այլ հրատարակութեամբք։ Նոյնպէս ստակ և տեղ չունեցող դաւառացի հայ տղաքներ խաբելով ոճրագործութեան մղել և այսպէս ժողովրդեան մէջ խիլ մը սուտ զրոյցներու տեղի տալ։

Ոստիկանութիւնը, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, յետ քննութեան ստուգած է վերոգրեալ պարագայներն, և վերոյիշեալ վնասակար անձերը, բայց Համբարձումէ ու Երեմիայէ, ձերբակալած է, ինչպէս նաև այդ մասնախմբին կողմէ լրբև ոճրագործութեան գործիք գործածուած անձերը։

Ոստիկանութիւնը նոյնպէս երէկ ձերբակալած է քսան-քսան և հինգ օր առաջ Թաքքէճի Թաղին մէջ դաշոյնով մը փասուրան Խաչիկ էֆէնտին սպանողն, որ է Արմենակ անուն 16 տարեկան պատանի մը, որդի ի Պէշիքթաշ Սարգիս պէյի կալուածոց մէջ բնակող հնակարկատ Մկրտչի։ Արմենակ հարցաքննուելով ըսած է թէ վերոյիշեալ անձերէ Համբարձում Գումգաբուի զաւխէրին վրայ իրեն հինգ ոսկի տուած և գրգռած է զինքն ըսպանելու փասուրան Խաչիկ էֆէնտին։ Արմենակ յաքած է նաեւ թէ ինք իւր ամբողջ կենացը մէջ այդչափ դրամ մէկտեղ տեսած չըլլալով, տարուեր է՝ եղած առաջարկութիւնն ընդունիլ և այդ ոճիրը գործեր է։ Այս նախնական քննութեանց արդիւնքը պիտի հաղորդուի Դատական Նախարարութեան։

Մասնախմբին կնքոյն հետ գրաւեալ թուղթերէ ու նամակներէ հաստատուած է թէ այդ եղեռնական մասնախումբ՝ միանալով Հնչակ և այլ այդ կարգի լրագիրներու վարչութեանց հետ, վերոյիշեալ խռովութեանց ու ոճրագործութեանց ձեռնարկած է՝ միայն նպատակ ունենալով կայս. հայ հպատակներէն ստակ կորզել դաղանի սպառնալիքով։

Համբարձում, Մարգար և Երեմիա եւս, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, ամէն պարագայի մէջ պիտի ձերբակալուին։

ՄԷԼԷԼԷՆՊՈՒՐԿԻ ԴՈՒՔԸՐ

Վեհ. Սուլթանը՝ Մէքլէնպուրկի Դուքսին նուիրած է մէկ քանի լուսանկարներ պարունակող գեղեցիկ Ալպոմ մը։ Այս լուսանկարներ, որք պատրաստուած են Ն. Վեհափառութեան լուսանկարչապետ Ապտուլլահ եղբարց կողմէ, կը ներկայացնեն կայս. Դանձարանը, կայս. պալատներէ մէկ քանին և այլ նշանաւոր հնութիւններ։

Արտաքին գործոց Նախարարութեան արարողապետ Իպրահիմ պէյ այս Ալպոմը յանձնեց Դուքսին, որ իւր ջերմ շնորհակալութիւնները յայտնեց։

ԲԱՐԲԱՐ. ՄԵԾ-ԵՊԱՐՔՈՍԸ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն երէկ առաւօտ կանուխ կայս. պալատ դնաց և Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամաններն ստանալով, Բ. Դուռը դարձաւ և հոն երկու ժամու չափ տեսակցութիւն մը ունեցաւ ֆրանսական դեսպան Մոնթէպելլո կոմսին հետ։

ՎՍԵՄ. ԾԱՐՈՒԹԻՒՆ ՓԱՇԱ

Արտաքին գործոց Նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Ցարութիւն փաշա երէկ կայս. պալատն մէջ կարեւոր գործերով զբաղած ըլլալով, չկրցաւ իւր պաշտօնատեղին երթալ։

ՊՐՈՒՍԱՑԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Վերջնական կերպիւ որոշուած է որ Մուտանիա-Պրուսա-Բէօթահիոյ երկաթուղոյ ծրագրին հեղինակ Պ. Նակէլմաքէրս սովորական բացութեամբ պիտի չինէ այդ գիծը։ Եւրոպական Նախարար Վսեմ. Ցակոբ փաշա Նախարարաց խորհրդոյ կիրակի աւուր նրսատին մէջ յայտնեց անուանքն այն տեղերու որոց տասանորդի տրոց հաստիք պիտի յատկացուին մէկ մի քիլոմեդրի համար արտօնատիրոջ տրուելիք 13,000ական ֆրանքի երաշխաւորութեան։

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ինչպէս որ երէկ համառօտիւ ծանուցինք, Ցունաց Պատրիարքարանի Մեծ-Լոգոթէթ Արիսթարքի պէյ, Սամոսի նախկին իշխան Ֆոթիատի պէյ և Քոնսթանթէն Քարաթէօտորի էֆէնտի շաբաթի օրը եպարքոսական պաշտօնատունը դացին ուր Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ տեսակցութիւն մը ունեցան Պատրիարքարանի գործոց վրայ։ Բ. Դուռնէն ելլելով Ֆէնէրի Պատրիարքարանը դացին։

* * *

Երէյլիի մետրապոլիտ Տ. Կէրմանոս Մեծ. Եպարքոս Քեամիլ փաշայի հրաւիրանօք կիրակի օրը Ն. Բարձրութեան ապարանքը դնաց ի Նիշան Թաշ։ Միւնոյն ժամուն հոն կը գտնուէին նաեւ Քօսթաքի փաշա և Մեծ-Լոգոթէթ Արիսթարքի պէյ, որք ներկայ գտնուեցան բարձրաստիճան յոյն եկեղեցականին Մեծ-Եպարքոսին հետ ունեցած տեսակցութեան։

* * *

Ըստ մասնաւոր տեղեկութեանց Մ. Նդէօ-ի, կայս. կառավարութիւնը այնպիսի լուծումի մը տալու վրայ է Ցունաց եկեղեցական խնդրոյն, որ շահակից կողմերը գոհացնելու բնութիւն ունի։ Այս օրերս հաւանաբար այս օրերս հաղորդուի որոց որ անկ է։

ԵԼՅԻ ԳՈՒԼԷԻ ԿԱԶԱՐԱՆԸ

Եէտի Գուլէի Նորակառոյց Կազարանին բացումը տեղի ունեցաւ երէկ մեծ հանդիսիւ։ Հրաւիրեալք ժամ 5ին Եէտի Գուլէ առաջնորդուեցան յատուկ կառախումբով մը որ Կազարանին առջև կեցաւ։ Կազարանին տնօրէն Պ. Սիմին ընդունեց հրաւիրեալներն, որք Կազարանը մտնելով ամէն կողմ շրջեցան և եկան կեցան շէնքին առջեւի հրապարակն, ուր աղօթքներ եղան վանն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանի և ոչխարներ զոհուեցան։ Վեհ. Սուլթանի լուսանկարչապետ Ապտուլլահ եղբարք նոյն պահուն ամբողջ ներկայից լուսանկարներն հանեցին։ Ներկայ էին Զինուորական Քոնսիլ Ճանձնաժողովոյ անդամ Մահմուտ Համտի փաշա և կայս. առաջին թիկնապահ Մէհմէտ փաշա, որք Վեհ. Սուլթանին կողմէ յատկապէս գրկուած էին, ինչպէս նաեւ Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց Նախարար Բաֆի փաշա, Քաղաքապետ Բրուսան պէյ, Ոստիկանութեան Նախարար Նազըմ պէյ և այլ բարձրաստիճան պաշտօնատարք։

Բարեմաղթութեանց աւարտումէն յետոյ Բաֆի փաշա և Մահմուտ Համտի փաշա յաջորդաբար բանախօսութիւններ արտասանեցին, որք ներկայից կողմէ ծափահարուեցան։

Ցետոյ ներկայք առաջնորդուեցան Կազարանին մէկ սրահն, ուր ճոխ շքեղաստեղն մը պատրաստուած էր։ Տնօրէն Պ. Սիմն բանախօսութիւն մը ըրաւ և խօսքն աւարտեց ջերմ բարեմաղթութիւններ ընելով վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանի։ Ներկայք «կեցցէ՛»ներով ու ծափահարութեամբ պատասխանեցին։

Հրաւիրեալք այլ և այլ ըմպելիներով եւ ուտելիքներով պատուասիրուելէ յետոյ մեկնեցան մասնաւոր կառախումբով։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն, հոկտեմբեր 7ին Հալէպի մէջ 38 հոգի մեռած են հնտախտէ, Ուրֆայի մէջ՝ 3 և Հարիմ դաւառակին մէջ՝ 1։ Անտիոքի մէջ եւս հնտախտ երեւան եկած ըլլալով, երկու հոգի բռնուեր են։

Սուրիայէն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ հոկտեմբեր 5ին Համա գիւղաքաղաքին մէջ 8 հոգի հնտախտէ բռնուելով, ասոնցմէ 4 և առաջուան բռնուածներէն 3 հոգի մեռած են։ Հոկտեմբեր 6ին նոյն տեղը 8 հոգի բռնուելով, ասոնցմէ 2 և առաջուան բռնուածներէն 3 հոգի մեռած են։ Նահանգին միւս կողմերն հնտախտի որ և է դէպք չէ պատահած։

— —

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՔԱՐԱՓՈՒՆԵՐ

Կ. Պոլսոյ քարափանց շինութեան մենաշնորհի վերաբերեալ պայմանագիրը քննելով Նախարարաց խորհրդոյ կիրակի աւուր նստին մէջ, տեղեկագիր մը պատրաստուեցաւ և կայս. պալատ մատուցուեցաւ։

Դեղարուեստից վարժարանի քննութեանց թուականը մօտեցած ըլլալով, աշակերտաց կողմէ պատրաստեալ գծագրութիւնք ի տես հասարակութեան պիտի դրուին վաղուընէ սկսեալ մինչեւ ամսոյս 23րդ օրը։ Փափաքողք կրնան դիմել նոյն վարժարանն, որ կը գտնուի Թոփքապուի պալատն մէջ արքունի Փողերանոցին դիմացը։

—Պէշիքթաշի մէջ ծաղկի հիւանդութիւնն երթալով կը սաստկանայ։ Վերջին անդամ այդ հիւանդութենէն 17 մահեր պատահած են։ Բժիշկներն ու թաղապետութիւնը թէև ամէն ջանք ի գործ կը դնեն պատուաստի գործողութիւն կատարելու, սակայն ժողովրդեան մեծ մասը չներկայանար, որով ցարդ 200 հոգի միայն պատուաստուած են։ Ծաղկի հիւանդութիւնը Դալաթիոյ մէջ եւս երեւան ելած է և մահ կը պատճառէ։

—Մայրաքաղաքիս շուէյտական նախորդ դեսպան Պ. Ռէօթէրսքիոլտ, որ Բեդրպուրկի դեսպան անուանուած է, երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

Արտաքին գործոց Նախարարութեան Թարգման Միքայէլ էֆէնտի մինչեւ շոգենաւ դնաց և յանուն Վսեմ. Նախարարին ողջերթ մաղթեց։

—Կայս. հրամանաւ՝ գեղարուեստից շքադրամ մը տրուած է նկարիչ Պ. Էմիլ Տէլլասուտայի, որդի գեղարանաց քննիչ Ցաֆիզ փաշայի։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՑԻ

Նոր Թատրոնի Ֆրանսական Նորակազմ խումբը, որուն Մարսիլիայէ մեկնումը ծանուցինք անցեալ շաբթու, այս առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ Բաքէ ընկերութեան Մէնդրէլէ շոգենաւով։ Խումբը կը բաղկանայ 36 հոգիէ, 19ը կին և 17ը այր։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՈՒՄՊԵՐԴՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐ ԵՒ Պ. ՔՐԻՍՓի

ՄԻԼԱՆ, 19, (Ա. Հ. Գ.)— Ուսմպերդոյ Թագաւորն այսօր ընդունեց իր նախարարապետը, Պ. Քրիսպի, որուն հետ բաւական երկարօրէն խորհրդակցեցաւ։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՊԵԼՃԻԱ

ՊՐՈՒՍԷԼ, 19, (Ա. Հ. Գ.)— Այսօր տեղի ունեցաւ Պելճիոյ նահանգային ժողովներուն կէսին վերանորոգման քուէարկութիւնը. ազատականք կը պահեն իրենց դիրքն եւ ստուար մեծամասնութեամբ վերընտրուեցան։

ՊԱՀԱՆԱՆԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՊՈՒԷՌԻՇ, 20 հոկ.—Կարոլ Թագաւորը վաղը Փրթէշտի պիտի երթայ Դանուբի վրայ նոր կամուրջին շինութեան սկզբնաւորման ներկայ գտնուելու։

ՍՈՖԻԱ, 20 հոկ.— Պարոն Սգամպուլովի հիւանդութեան վրայ օտար երկրաց մէջ հրատարակեալ լուրեր խիստ չափազանց եալ են։ Նախարարապետն աչաց տակարութենէ մը կը նեղուի, որով մի քանի օր իր սենեկին մէջ մնալու հարկադրեալ է, բայց իր ընդհանուր առողջական վիճակ լաւ է։ այսօր մի քանի բարձրաստիճան պաշտօնատարք ընդունեց։ Մաքս Էմմանուէլ իշխանն եւ իր քոյր՝ Ֆիլիպէէն հոս եկան։

Կ. Պոլսոյ գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Եւրոպեան կարգ մը հեռագրեր չեն հասած, Հունգարիոյ և Սերպիոյ մէջ հեռագրաթելերուն աւրուելուն պատճառաւ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 9 հոկ.

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց. (Մէջ. Դ. Մէջ	19	27
Առաւօտեան բացումը	19	28
Կէս օրին »	19	28 1/2
Թահվիլաթը Օսմանիէ երէկ երեկոյ	80	8
» » ժամ 5ին	80	15

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹԼԹՈՅ

Ֆոխառութիւն	Ա. Մէջ	41
»	Բ. »	22 7/8
»	Գ. »	19 28

ԲԱԺՆԵՑՈՒՄՆԵՐ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Ամբ. Լիր.	5	2
Ֆրէնճ ժէնէրալ	Օսմ. »	9	25
Գազ ազ Գոնս	» »	7	
Օսմ. Շոմէ էվլէրօք	» »	4	35
Թրամուէյ	» »	522 1/2	
Բանքէի երկաթուղի	Ֆր.	78 7/8	
Համմենթաղի Լավրիսմի	Գ. կ.	150	

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄԱՅԻ

Օսմանեան ոսկի	ՊՐ.	109
20 ֆրանքոց	»	87 13
Անգլիական ոսկի	»	110 3
Մարք (գերմանական ոսկի)	»	107
Իմպերիալ	»	91 30
Ռուբլի թղթադրամ	»	51 12
Ռուպի թղթադրամ	»	7 60
Մէճ. ոսկեայ. (ասրբ)	»	108
Վիեննայ	»	108
Չինգնոց	»	102 80
Մէճիտիէ	»	100 10
Թուսունիկ	»	— —

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 20 Հոկտեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	93	80
» » 4 1/2 %	106	47 1/6
Օսմանեան քոնսոլիտէ Մէջ. Դ.	18	30
Օսմանեան երկաթուղի	79	
» Ութերորդ քառորդ	312	50
Գազ Օսմանիէ	620	
Գրեսի Լիոնէ	775	
Իտալական Ռանթ 5 %	94	05
Հունական 5 %	473	75
Գրիսիէ Թրէյզ (1890)	408	75
Եգիպտական միացեալ	491	25
Գազ ազ Բարի	848	75
Յամ. մաքս. արժէթուղթ	—	—
Յուէնի ջրանցք	2385	
Պղտիկ պարագաներ	75	3/4
Ռիո Թինթօ	—	—
Մեռիխանօ	—	—
Հէք Լինպարտ	—	—

Լոնտոն, 20 Հոկտ. ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Ռենտ գանսոլիտ	94	15/16
» » Մէջ. Դ.	18	
» » » Ճ.	41	
» » » Բ.	22 7/8	
» » » Դ.	18	

Ֆոխառութիւն 1877	100
Գազ Օսմանիէ	14 1/2
Եգիպտական միացեալ (հունիսիյէ)	96 5/8
» առանձ. (գարնանային)	100 3/4
Ցարյա Պանկէ	95 1/2
Ցոմանիալ (փոխառ. Բարիզ)	102
Հելլենական 5 %	92
Մոնթէօրլ »	— —
Ռուսական 1889	— —
Ֆոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 33

Վիեննա, 20 Հոկտ. ժամ 4 վայր. —

Օսմանեան երկաթուղի	37	40
» Ութերորդ քառորդ	135	
Ֆոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	115	10

ԲԱՐԻԶ ԹԱԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 20 հոկտ. ժ. 11 վ. — երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 3 %	93	86 1/4
Օսմանեան քոնսոլիտէ Դ.	18	25
Օսմանեան երկաթուղի	79	25

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ԱՏԵԱՆ

ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ՏԷՐ ՍՈՒՔԻԱՍ ՔԱՀԱՆԱՅԻ ՎՐԱՅ ԱՏԲԱՆԱԿ ՊԱՐՊՈՂ ՅԱԿՈԲԻ ԵՒ ԻՒՐ Գ ԸՆԿԵՐԱՑ

1890 Հոկտեմբեր 8 Բշ.

ՆԻՍՏԱ.

Երէկ, Եղեռնադատ ատեանին առջեւ տեղի ունեցաւ Մայր Եկեղեցւոյ աւագերէց Տ. Սուքիաս քահանայն սպաննել փորձող Ցակոբի և իւր ընկերաց դատավարութիւնը։ Դատարանի դրան առջեւ 400 հոգւոյ մօտ բազմութիւն մը խռնուած՝ դրան բացուելուն կ'սպասէր անհամբեր։ Ժամ 7ին բացուեցաւ դատարանն և ժողովուրդը ներս խուժելով՝ բազմեցաւ ունկնդրաց յատուկ նստարաններուն վրայ։ Մարբաստանելոց յատուկ նստարանին վրայ շարուած էին 20-25 տարեկան երիտասարդներ իրենց յանցանաց ատիճանին կարգով. ամենուն գլուխը կը գտնուէր Պարտիզակցի կառապան Ցակոբ որ եկեղեցւոյ մէջ՝ Տ. Սուքիաս քահանայի վրայ ատրճանակ պարպած էր։ Սորա քովը կեցած էր Ակնցի Փիլիպոս փերեզակ, 22 ամեայ անձ մը որ Ցակոբին զէնք, դրամ և այլն հայթայթած էր։ ապա կուգար Մինաս Թեւավաճառ, 22 տարեկան, սա ալ ոճրագործը պահած էր։ Վանեցի Վարդան 22 տարեկան պատանին եւս Մինասի մեղակից էր։ իսկ Սեբաստացի ատաղձագործ Համբարձում 22 տարեկան, Տիվրիկցի հացագործ Նշան 25 տարեկան, Սեբաստացի գաբրին Յովակիմ 22 տարեկան, ճաշարանի սպասաւոր Դարահիսարցի Արթին 24 տարեկան, Այնթապցի Ղուլէկա Աւետիս 27-28 տարեկան եւ Պարտիզակցի ծիսպան 21 տարեկան Պետրոս, ուղղակի կամ անուղղակի քիչ թէ շատ գործակցութիւն ունեցած էին Ցակոբի եւ Փիլիպոսի հետ եւ վերնին ինքնակար ու գրգռիչ թղթեր գրած էր։ Ոճրագործին դէմքը շատ տժգոյն էր եւ վտիտ։ յայտնի էր որ դեռ հիւանդ էր։ միւսներն առանց բացառութեան գրեթէ կայտառ եւ առոյգ, հազիւ տխուր մեղամղձոտութիւն մը կը նշմարուէր նոցա դիմաց վրայ։

Ունկնդրաց մէջ կը նշմարուէին ռուսական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Մաքսիմով եւ այլք որք նախագահական աթոռին ետին մասնաւոր տեղ մը նըստած էին։

Ժամը 8ին քառորդ մնալով դատաւորներն խորհրդարանէն դուռները բացուելով երեւեցան նախագահ Վասըֆի պէյ եւ անդամք Էմին էֆէնտի, Հագգը էֆէնտի, Եանգօ եւ Մոստիչեան Ցարութիւն էֆէնտիք. արդէն իրենց տեղերը գրաւած էին ընդհ. դատախազ Մէմտուհ պէյ եւ քարտուղար Ազմի պէյ։ Փասարանաց չարքը կը կազմէին Շէհրի էֆէնտի, Իզզէթ պէյ, Համտի, Հասան Ըրկա և Գէորգ Ալիքսանեան էֆէնտիներն։

Առաջին անգամ խօսք առաւ Վսեմ. նախագահն եւ ամբաստանելոց կարգաւանունը, տարիքն և արհեստն հարցնելէ վերջ հետեւեալ կերպով աւարտեց.«Դո՛ւք, Օսմանեան երկրէն մաս մը գտնելով Հայաստան անուամբ գատ եւ անկախ կառավարութիւն մը կազմելու նպատակաւ ուզած էք հայ հաւատարիմ հպատակներ ապստամբեցնել, որու համար ալ ընկերութիւն մը կազմուած է եւ դուք ալ անոր անդամակիցներէն գտնուած էք։ Այս ընկերութիւնը տեղւոյս մէջ զինուորագրութեան կ'աշխատի և իւր նպատակին խորհրդոտ եղողները սպաննել կը փորձէ, ինչպէս ասոր մէկ օրինակն ալ տրուած է անցեալներն ի Գումգապու եկեղեցւոյն մէջ տէր Սուքիաս անուն աւագ քահանային վրայ հրազէն պարպուելով։ (բարեբաղդաբար ոչ մէկ ինաս պատճառելով գնդակը վրիպեր է։) Սոքա իրենց այս գործին արգելք եղողները վախցնելու համար միջոցներ ի գործ դրած են։ Նոյնպէս, Հայաստան մը կազմելու գաղափարով սոյն խռովարար ընկերութեան անդամներէն մի քանին, ի Մէրճան խանի մը մէջ ատենարանութիւն ըրած ատենին, ձեզմէ մէկ քանին հոն ներկայ գտնուած են, մէկ քանիներնուդ վրայ ալ գրգռիչ թուղթ և լրագիրներ գտնուած են։ ահա այս բաներուն համար ամբաստանուած և հոս բերուած էք, և այժմ թղթերնիդ պիտի կարդացուին, մտիկ ըրէք։»

Դատարանի քարտուղար Նազմի պէյ կ'սկսի կարդալ ամբաստանիչ ատենի տեղեկագիրն որ է հետեւեալն.

ՊԱՏՃԷՆ ԱՄԲԱՍՏԱՆԱԳՐԻ

Կառապան Պարտիզակցի Ցակոբ Հազարեան, փերեզակ Փիլիպոս, Երիզացի Թեւավաճառ Մինաս, Ապուտ էֆէնտի խանի սրճագործ Վանեցի Վարդան, ատաղձագործ Սեբաստացի Համբարձում, Տիվրիկցի հացագործ Նշան, Սեբաստացի դաբրին Յովակիմ, Դարահիսարցի Ղուլէկա խոհարար Ցարութիւն, Այնթապցի Ղուլէկա Աւետիս, մուճակարար Պետրոս Դէորգեան, ամբաստանեալ են իբրեւ անդամ խռովարար ընկերութեան մը, որ կազմուած է Օսմանեան Տէրութեան մէկ մասն ամբողջն բաժնելով Հայաստան անուամբ անկախ կառավարութիւն մը կազմելու չարանիթ նպատակաւ հայ ժողովուրդը կայս. կառավարութեան դէմ ապստամբեցնելու, և այն հաւատարիմ հպատակներն որոնք իրենց խօսքերէն չի խաբուիր՝ սպաննելու և անհետացնելու համար։ Այս մարդիկ ամբաստանեալ են նաեւ իբրեւ մեղակից Տէր Սուքիաս քահանային վրայ ատրճանակաձգութեամբ սպաննութեան փորձին, որ սեպտ. 14ի շաբաթի օրը Գումգապուի եկեղեցւոյն մէջ տեղի ունեցաւ կրօնական արարողութեանց միջոցին։

Կ. Պոլսոյ նախնական դատարանի հարցաքննիչ դատաւորին կողմէ կատարուած քննութեանց և օրինական գործողութեանց վրայ ամբաստանիչ ատենին կողմէ հոկտ. 2 թուով հաղորդուած տեղեկագրոյն համեմատ, Ցակոբի, Փիլիպոսի, Մինասի, Ցարութիւնի, Աւետիսի և Պետրոսի խոստովանութեամբ ապացուցուած է թէ, Ցակոբ, Փիլիպոս, Մինաս, Վարդան, Համբարձում, Նշան, Յովակիմ, Ցարութիւն, Աւետիս և Պետրոս անդամ են դէհայաստան կազմակերպելու երեւակայական նպատակաւ կազմուած խռովարար ընկերութեան, որ Հայ ժողովրդեան միտքը գրգռելով, զրաք գրելով, մարդ սպաննելով և այլ կարգ մը հանրային բարեկարգութեան խանգարիչ արարքներով յեղափոխական ընթացքի մէջ գտնուած է։

Վարդանի ձերբակալման պահուն իւր վրայէն բռնուած են Հայ ժողովուրդը յապստամբութիւն յորդորելու նպատակաւ ի Մարսիլիա և ի Լոնտոն հրատարակուող Դրօշակ և Հնչակ լրագրաց թիւեր, որոց ի Թուրքիա մուտքն արգիլեալ է, ինչպէս նաեւ ուրիշ վնասակար թուղթեր։

Դարբին Յովակիմի խանութին մէջ ալ խուզարկութիւն կատարուելով, գտնուած են Աշտէնք լրագրոյն բաժանորդ գրուելու համար յիշեալ լրագրոյն խմբագրութեան ուղղուած նամակ մը՝ որոյ ստորագրութիւնը անծանօթ է, նաեւ Գումգապուի դէպքերուն մասնակցող խռովարարներէ միոյն՝ Նազարէթի՝ վիճակին վերաբերեալ թղթակցութեան սեւագրութիւնք, որ Սպարապետի Դրան զինուորական ատենին առջեւ դատապարտուած էր։

Հացագործ Նշան և Համբարձում միջնորդած էին Մաճառ թաղը բնակող Տիգրանին տունը ղրկելու և պահելու զՑակոբ, որ Տէր Սուքիաս քահանային վրայ հրազէն պարպած է։ Նշան՝ յիշեալ Ցակոբին պահուրտած տունը մտնելով դիշերն հոն անցուցած է, ըստ խոստովանութեան Նշանի և Համբարձումի։

Նոյն տան մէջ Տէր Սուքիաս քահանային վրայ հրազէն պարպուելուն վրայ խօսուելով, Նշան ըսած թէ «Տաճատ վարդապետը վիրաւորող Սահակն ալ երեք օր պահելէն յետոյ Պուլգարիա ղրկեցինք», ինչպէս իմաց տուած է Ցակոբ։

Ամբաստանութիւնն այս ամէն ապացոյցներով հաստատուած լինելով, յիշեալ անձինք ի դատ կը քաշուին, իբրեւ հեղինակ վերոյիշեալ ոճրին։

Այս պաշտօնագրոյն ընթերցումէն յետոյ, Վսեմ. նախագահը դարձեալ խօսքն ամբաստանելոց ուղղելով ըսաւ. «Լսեցիք, ինչ որ կարդացուեցաւ կարծեմ կրկնելու պէտք չ'կայ, ամէնքդ ալ կասկած՝ ամբաստանեալք իրենց հանցանութիւնը յայտնեցին. այժմ կարգն եկած էր ընդհանուր դատախազին, ոտք ելաւ Մէհմուտ պէյ և գրաւոր պատրաստած իւր հակիրճ տեսութիւնը պ

ՍՈՍԻՆԵՐԻ ՀԱՅՐԸ

(Գրեց Ալեքսանդր Խալաթյանը)

Ամենայն ինչ, որ գրված է հետևյալ տողերում, ոչ մի դեպքում չի կարելի դիտել որպես գեղարվեստական գրականություն։ Դա ինչպես ասվեց, ամենայն ինչ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

2

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒՑ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,075,212
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐԻՈՅ 2,170,355

ՆՕՐԹՀԸԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,781,300
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐԻՈՅ 989,400

Ընկերութիւնքս Պրպտոյ մէջ առնեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած բարեկամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճարտին համար մինչեւ ցարդ տուժած ընդհանուր 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 կ· սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ· ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ· Պոլսոյ Վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒԱԾ ՖՐԱՆՍԵԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ Ֆարիզ, 8, Պուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆՔԱԶՐՈՅ ԵՂԱՆԱԿ

GRANDE GRILE — Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի խըթութիւն, ներքին գործարանաց խցմունք, մաղձային քար և այլն։

HOPITAL — Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, սխորժութի պակասութիւն ստամոքսի, ջրացաւ, անմարսութիւն։

CELÉSTINS — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիապէթ), սպիտակուց – միզական (Ալբիւմինուրի)։

HAUTERIVE — Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, սպիտակուց – միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել շիշերու քարտիւլին վրայ։

Պոյոյ ամէն դեղագործաց և դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ 598

ՄԱԴՊՈՆԻ

ԿԻՍԱՀԻՊԼԸՐ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ԲՆԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

Կալաքային թթուտ աղբիւր ամենամաքուր

ՍԵՂԱՆ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԵՒ ՋՈՎԱՐԱԲ ԸՄԲԵԼԻ

Հաղորդ, խոչտոցի բորբոքմանց, ստամոքսի և աղեաց համար յանձնարարեալ։

Հայնրիխ Մադդոնի, Գարլսպատ և Վիեննա 604

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տոքթոր Լաբերի Ջերմային հիւանդութեան, այս դեղն՝ որ տնական բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղէնաց, է դառնամամ և ազդու կազդուրիչ ամէն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճաճանչաւոր վայրերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաբինիչ ոյժդ յայտնութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անմամար արդեանցը ոյժդ գիտութեամբն։ Այս ֆիզիքական խանգարութիւնն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անվարնարելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարուին լեարդն, և յառաջ կը բերին տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն։ որոց աս անուններնը տրուած է։ ջերմն և ասրսուռ, թուգուն ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն մտղձային անկդ և հրատապ տենդեր։

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնը կը պատահին այն տեղեր ուր մեծնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճաճանչաւոր վայրերէ բուրեալ մահաշունչ նիւթերով, կամ բաց աղբանոցներէ և ոտանոցներու ծակոտիներէն ելած թունաւոր կազերով, որս մարդիկ կը ծծին ընչառութեամբ։

Այդերի ջերմն ու տենդից դեղը կը ջնջէ այդ գուռնաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն և դուրս կը վտնէ զայն մարմնոյն մէջէն, որը գործածութիւնն սուսգապես անվտանգ և անվնաս է և օգուտն ստոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ նը ծախուի Մարսեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա և։ Պոյոյ։ 30

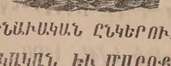

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսելիայէ և Բօրէի դէպ կանոնաւորապէս քալող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ չոգենաւն է Մարտիրոսի որ հոկտ· 15ին Մարսիլիայէն և հոկտ· 21ին կ· Պոլսէն պիտի մեկնի։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ չոգենաւնէ Այէտասի որ պիտի մեկնի հոկտ· 28ին։

Բարիզ·Լիոն·Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա· կարգ 250 ֆրանք
Բ· » 178 »

Ուղղէն և արագ ուղեւորութիւն

Նաւագիրք, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմեցէք առ գործակատարն ԹՈՄՈՒԹ ԲԸՂՈՒԼ
Թիւ 17-18 Ֆիւշիւբ Միւլէթ
Մահմանէ փողոց, Թիւ 14
21

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՈՏԱՒԷՏ ՆԻՒԹԵՐ

ՔՐԱՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ, 117, ՆԻՒ ՊՈՆՏ ՍԹՐ· ԼՈՆՏՈՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ

ԼԷ ԺՈՒԱՅՕ ՏԸ ԼԱ ԳՈՒՌՈՆ, Նոր գրանցելի հոտ
ՔՐԱՊ ԷՔԼ ՊԼՈՍՈՄՍ, վարդի խնձորենւոյ ծաղիկք
ՁԱՐԻՆԱ, Իտալական գոգանոյշ հոտ
ՀՈՒԱՅԹ ԼԻԼԱՔ, ճերմակ եղիւանի
ԳՈՐԻԼՈՐՍԻՍ, Նորելուկ
ԲԱՅՄՍ ՎԻՈԼԷԹ, Հեշտաբոյր
ԱՆՏՈՆԻԷԼ, ՕՐՖԻՏԻԱ, ՁԻԹՐ, ևն.
ՀՈՒԱՅՏ ԷԼԻՈՒԹՐՈՊ

ԷՍ· ՊՈՒՔԷ
ՁՈՐԻ ԳԼԸՊ
ՕԹՈՊԶՆԱՔԱ
ՎԻՈԼԷԹ
ԻԼԱՆԿ-ԻԼԱՆԿ
ՄԻԼՅԷԼԻՕՆ
ՃԵՐՄԱԿ ՎԱՐԴ ևն.

«Քրապ էքլ· Պլոսսմնի առթիւ, Լոնտոնի Քաուրդ լրագիրը կ'ըսէ· «Եղանակին ամէնէն Նորելուկ հոտերէն գեղեցիկը կը համարենք Քրապ էքլ Պլոսսոմը, Լոնտոնի Քրաուն ընկերութեան· նը ծախուի թագի ձեւով խիստ ուռնեցող շիշերու մէջ· Միւս բոլոր տեսակները կեղծ են·

ԼԱՎԱՆՏԸՐ ՍՈԼՈՒԹ, անգլիական աղեր լոմնտայով — «Պայմանաւ Նորելուկ արդուզարդի սեղանի համար· Լավանտայի գերբնտիր անուշահոտութիւն· եթէ շիշը մէկ քանի վայրկեան բաց թողուս, սենեակին օդը կը մաքրուի և կը զովանայ։» Այսպէս կ'ըսէ Լոնտոնի «Տիկնոց Լրագիրը»·

Գեղազարդ պայման մը է ընդդեմ գլխու ցաւերու, հարբուխի և ևն· Կը ծախուի թագի ձեւով խիստ ուռնեցող կանաչ շիշերու մէջ· Միւս բոլոր տեսակները կեղծ են·

ՕԹԱԼԻՆ փոշի· Տիկին Աստելլինա Բաղդի կը գրէ· «Գոհութեամբս կ'ըսեմ թէ ձեր Օթալինը շատ գերազանց կը գտնեմ· մարթին վրայ կը թողու շատ հաճելի տպաւորութիւն մը·
ԱՏԵԼԻՆԱ ԲԱԳԴԻ»

ՆՈՒԻՐ ՕՃԱՌՆԵՐ վարդի խնձորի ծաղիկներով Սալոն Զարինա, Սալոն Լիլա Պլան, Սալոն Ռոզ Անկլէդ, Վիոլէդ անկլէզ, Անգլիական Քոլոնեի ջուր, Անգլիական լավանդայի ջուր, Քրաս Քրեմ և այլն·

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով· Մ· ԷՍՄԱՒՈՆՏ ԳԱՌՊԻԱՆ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վլովտա· պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 և 67 106

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿՈՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ —Լաբերին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս գեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչեւ ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, քնաստութիւն, զառանցանք, առանձին կարողութեան վատնումն կորուստ, եւ առանձին ոյժերու կորուստն յառաջ եկած ամէն գործարանական խանգարում։

Դը բուժէ գլխուցաւութիւնը, ջղային եւ արտի հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւնները, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները· ընդհանուր հիւծութիւնն եւ տպաւորմ· կը կանգնուի կենսական ոյժերու ուժ է կորուստ որ յառաջ եկած է ո՞ւեւ է պատճառէ։

Ջղային սխրութեան եւ ասոր հետեւանաց մէջ այս գեղին ազդեցութիւնն անմոլական եւ մեծագործ է· Մեր լսանգձութեան զգացում մեր եւ սխտոնիչք կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸՆ ջղային հիւթ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'ստեղծէ, արեան մէջ մտնծանելով կենսական եւ լիկարական տարրը, ֆոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է Առնական կրօրով կը կենդանացուցէ մարդկային ամբողջ գրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մտքին տալով հաւանկու եւ առոյգ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ դիտնանկութեամբ։ Աներծանցամ է, կը զարթեցնէ եւ կը ճոխացնէ արիւնն եւ նոր առուգութիւն ժ չուսայ ուղղին, ջղային գրութեան եւ մտաւորապատ կարգուութեանց նշանաւոր յուսելամբ եւ կօրութեան եւ բարօրութեան զգացմամբ մը դիր վարուութիւնն հիւանդը շատուց ի գիր· ... ։ Բարդողութիւնը վերանորոգուած է։ Աներծակը հրաշալի գոյութիւն։ Ադեայ պարտեր կանոնաւորապէս եւ կարարուի։ Գուռներ եւ լիքի հանդարտ եւ կազդուրիչ։ Դէմքը կ'ապրի լեռայ, շրթունքը կը գունաւորին, աչքերը շողուն կը լինին, մարթը պարծանք եւ ամրոյ դրէն մը կ'առնու, մարդը ոյժ կ'առնուն։

Զգուշացէք ասոր նմանութիւններ եւ։ Տոքթոր Լալորի ճշմարիտ Ֆոսֆոտինը պարունակեալ է ... մեն չիշերուն մէջ որ, բժշկանական կառավարութեան դրոշը կը կրեն ու բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, ... գրագրուած։ Այս գեղին ուսեցած յաջողութիւնն յառաջ բերած բազմամիտ գովասանաց եւ գնասանաց կեղծել։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով,
Մ· ԷՍՄԱՒՈՆՏ ԳԱՌՊԻԱՆ
Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վլովտա· պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 եւ 97։
601

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբթուան երեքեւկուրեքինք

Օր հոկտ.	Ժ. Ր.	Ելք	Տեղը
Բշ·	8 20	Եր·	Օռեսա
Գշ·	9 21	5 Եր·	Աւէքսանդրիա
Դշ·	10 22	10 Առ·	Անատոլու
Դշ·	10 22	10 Առ·	Սեվաստոպոլ
Եշ·	11 23	2 Եր·	Օռեսա

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Բիրլէճ Գաբաս։ 26

ՔԻՒՆԱՐԴ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ոչ ասիոյ երկու անգամ կը բռնեն ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ և Ամերիկեցիոյ Ֆրանսա

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ռումպիա	7718	Գանատիա	4845
Էդրուբիա	7718	Պոմենիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	2574
Գրանտիա	7268	Մարսիան	2403
Բաղտիա	5587	Ադրիա	2393
Սեվիլանիա	5517	Սարսիասա	2166
Կալիա	4809	Թարիֆա	2246
Սեվիա	4557	Բալտիրա	2144
Ալէքսս	2145	Թրինիտատ	899
Քէտար	1876	Մորոգս	1855
Շերպուրկ	1614		

Trinidad չոգենաւը Լիվերպուլէն աստ կ'սպասուի հոկտեմբեր 23ին։

Դիմել առ. ԹՈՄԱՍ Զ· ՃՈԼԻ ֆորձակատար
Thomas C. Joly
Թիւ 1, Ֆիւշիւբ Հալիլ փաշա խան, Ղալաթիա
10

ԱՒԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒ

Սրբոյն Աւէլէյ, կ· Պոլսոյ և Օռեսայի դիմաց

ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔԸՆԵՐ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանս	2000	Ֆլամինկո	1600	Բալէարմն	3200
Անտէլս	3000	Կալիկս	5500	Բասուերդ	1700
Աբօլլո	5500	Կիդանս	2200	Բրարիս	1500
Արկոս	800	Կոզոս	1·00	Բոլս	1000
Արիոսդս	4000	Կրօնոս	2200	Գուլդդ	2800
Պատանս	3000	Հիրս	2000	Դիալթոս	4400
Պորտոսիս	220·	Հիսուլկս	3000	Լիմնոդս	3200
Պրամս	2000	Հիսուս	7000	Լոլս	3000
Պէքֆլոս	8800	Համպկիր	1200	Լոսնոս	3500
Գէորս	26·0	Օլյակս	5000	Լոպարիս	3500
Գալիբաս	2500	Ձիուս	2300	Մայերիս	4000
Գամնս	2100	Քէլսս	2000	Մանդիակս	8200
Գաղս	2000	Ֆոլրիս	4200	Սարֆս	2000
Գօսս	2700	Ֆոմիս	2200	Սիրիս	2000
Զէբակս	5000	Լէս	2000	Սրբէնոս	4800
Գլիս	4500	Լէբանոնիս	4500	Թ· Ուիլսն	3000
Գօլբրատս	3400	Լիվրոնս	3000	Թուրս	1200
Տիրս	2500	Գարմ	1500	Թուիս	2800
Տօմինս	2500	Մարէնկս	4300	Թրբրիս	900
Տուրս	800	Մարգէլլս	6500	Ուրպինս	5000
Տրաբս	4100	Միլս	2000	Վալիմուրնս	5000
Էսմանս	2600	Մուրնս	3100	Եէնս	3600
Էլսորատս	3000	Նիլս	2000	Զէպար	1000
Էլէքթրս	3200	Օրլանտս	3000	Տիֆիանրնս	200
Էրսեմ	2600	Սիթելլս	5000	Հրմկս	200
Ֆալբան	800	Օդրանս	4·00	Զէրս	140
Ֆիլոս	700	Օդդս	2000	Թոպիթիս	120

Եմիրզան Մենարք 8000
Բիրիրին Մենարք 8000
Լէդիին Մենարք 8100

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ· ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՅՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Ֆիւշիւբ Միւլէթ
23 խան, Ղալաթիա

Արտօնատէր Ս· ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐԻՉ

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԻԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի՝ 18, Մէն-Մառք փողոց, Բարիզ

Դրամագլուխ, 4,000,000
Տարեկան հասոյթ 1,150,000

Գանձելի հասոյթք և պահեստի դրամ 3,900,000
Վճարեալ վնասներն իբր 30,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամէն տեսակ կ'ալուացներ, վճառք և կարասիք, նպաստաւոր պայմաններով և չափաւոր գներով։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակ ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մահմուտիէ փողոց, թիւ 2, ՃԷԼԷՄԵԱՆ խան, Գամմնտորի Պանդային դիմաց։
25

Ընդհանուր գործակալք Թուրքիոյ ՍԻՄՈՆ ՔԱՇՄԼԻԼԵԱՆ և ԸՆԿ.

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻՑԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1890 Սեպտեմբեր 12 Շաբաթ օրէն սկսեալ մինչև ցնոր տնօրինութիւն

Բացի կիրակի օրերէն) Եւրոպական եղերէն կամաքրէ ելնող շրջենաւոց երթեւեկումներ։

Ժ. Վ.		
12 45	Եշնիմ· Մեզպ· Պեյ· Թարպ· Եշնիք· Պոյաճ· Ր· Հիսար· (Ամենավերջ գիւղի շրջ· հետ պիտի հաղորդակցի)	33
1 —	Ր· Ա· Գալաթ Մեզպ, Պեյոյ· Թարպ· Պեյդօղ մինչև Գանտիլի [Գանտ· շրջ· հետ պիտի հաղորդակցի· ուր· օրերը Վանիք· Զէնկ Պէյլ· Գալ· Պէշիր]	37
1 30	Եշնիմ· Մեզարպ· Պեօիւք· Թարպ· Եշնիքէպ Սիեն· Միրկ· (Ամենավերջ գիւղի շրջ·ին հետպիտի հաղորդակցի)	38
2 15	Եշնիմ· Մեզարպ· Պեյիւք· Թարպ· Եշնիք· Պէշիր· (Եշնիքգիւղի շրջ· ինչեր պիտի հաղորդակցի ուրբաթները միայն Պէշիք պիտի հանդիպի)	17
2 50	Եշնիք·Աթէն· Միրկէն Պոյճ· Ր· Հիսար Պէկէք Ամով· Գուրչ· Օրթ· Պեշիքթ· (բացի ուրբաթէ)	21
2 45	Ր· Ա·Գալաթ Եշնիմ Մեզարպ· Պեօիւք· Թարպ· Պեյդօղ Ր· Պաշճէ Զուպդ· Գանդրա Ա Հիսար Գանտի· Պեշիքթ· (ուրբաթ օրեր ժամ 2 45ին Մեզարէն պիտի մեկնի) Վանիք· Զէնկ· Պեյլեր· Գուզկ·	20
3 15	Եշնիմ· Մեզպ· Պեյ· Թարպ· Եշնիք· Սիեն· Միրկ· Պոյաճ· Ր· Հիսար· Պեշիք [Պեշիքի շրջ· հետ պիտի հաղորդակցի) ուրբաթները Ամով, Գուրչ· Օրթ· Պեշիք·	28
4 30	Եշնիմ· Մեզպ· Պեօիւք· Թարպ· Եշնիք· Սիեն Միրկ· Պոյաճ· Ր· Հիսար Պեկէք Ամով· Գուրչ· Օրթ· Պեշիք	33
5 45	Եշնիմ Մեզպ· Պեօիւք· Թարպ· Եշնիք· Սիեն Միրկ· Պոյաճ· Ր· Հիսար· Պեկէք Ամով Գուրչ· Օրթաք· Պեշիկ·	22
7 —	Եշնիմ· Մեզարպ· Պեյիւք· Թարպ· Պեյդօղ Բաղչ· Եշնիք· Զուպ· Գանդրա· Ա· Հիսար Գանտի· Վանիք· Զէնկ· Պեյլեր· Գուզկ· Պեշիկ· (ուրբաթ օրեր ժամ 4·30ին Մեզարպ· էն մեկնելով Պեշիք· և թարպանա պիտի հանդիպի։	37
7 —	Միրկ· Ր· Ա· Հիսար Գանտ· Ամով· Զէնկ· Պէյլ Օրթ· Գուզկ· Պեշիք· Իսկ·	21
9 5	Պեշիւք· Թարպանա Պեյդ· Բաղչ· Զուպ· Գանդ· Ա· Հիսար Գանտ· Վանիք· Զէնկ· Պեյլ· Գուզ· Իւսկիւսար	20
9 33	Պեյդօղլէն ուղ· կամրջ· (բացի ուրբաթէ)	28
10 20	Գանտալ· ուղ· կամրջ·	23
11 —	Գուզկ·էն ուղղակի կամուրջ (Բացի Ուրբաթէ)	22
10 50	Զէնկ· ուղղ· կամրջ· ուրբաթները 10 30ին	2
(Բացի կիրակի օրերէն)	Կամաքրէն Եւրոպական եղերէ երթեւեկող շրջենաւոց ժամերը	
1 40	Օրթաք· Գուրչ· Ամենամ· Ր· Հիսար Պոյաճ· Եշնիք· Թարպ· Պեյ· Մեզար· Եշնիմ·	28
2 45	Պեշիք· Գուզ· Ամենավերջ· Պեկէք Ր· Հիսար Միրկ· Եշնիք· Թարպ· Պեյ· Մեզարպ· Եշնիմ·	33
3 —	Գալաթի· Լուսի· Պեշիք· Գուզկ· Օրթ· Պեյլեր· Զէնկէլ· Ամով· Գանտիլ· Ա· և Ր· Հիսար Գանդրա· Միրկ· Եշնիք· Բաղչ· Պեյդ· Թարպ· Պեյ· Մեզ· Եշնիմսնալէ	6
4 —	Պեշիք· Օրթ· Գրչ· Ամով· Պեկէք Ր· Հիսար Պոյճ· Աթէնէս Եշնիք· Թարպ· Պեյդ· Մեզար· Եշնիմ·	22
5 —	Լուսի· Պեշիք· Գուզկ· Օրթաք· Պեյլ· Զէնկ· Ամով· Գանտ· Ա· և Ր· Հիսար Գանդ· Զուպդ· Միրկ·	21
6 —	Գալաթի· Պեշիք· Օրթաք· Գուրչ· Ամով· Գանտ· Ա· Հիսար Գանդ· Զուպդ· Գալաթաներ [ուրբաթները Պեյ·ուրբաթ]	33
10 10	Գալաթ· Գուզկ· Պեյլ· Զէնկ· ուրբաթները 10ին միայն Գուզ· Զէնկ· պիտի հանդիպի	2
10 40	Լուսի· Գուզ· (Բացի ուրբաթէ)	22
10 45	Պեշիք·Թարպ· Գուզկեմ· Պեյլեր· Զէնկէլ· Ամով· Գանտ· Պեշիք (Ուրբաթի օրերը Լուսի)	28
11 15	Գանտիլ· Ա· Հիսար Գանդրա· Զուպ· Բաղչ· Պեյդօղ (ուրբաթ· Գուզկ·)	23
11 50	Գալաթ· Գուզ· Պեյլ· Զէնկ· Վանիք·	34
10 30	Պեշիք· Օրթ· Գուրուչ· Ամենավ· Պեկէք (Ուրբաթի օրերը 10 15ին և Ր· Հիսար Պասիոր Եղող շրջ· հետ պիտի հաղ·)	6
11 20	Գալաթ· Պեշիք· Օրթ· Գուր· Ամենավ· Պեկէք Ր· Հիսար· Պոյանիք·	20
11 40	Պեշիք· Օրթ· Գուրուչ· Ամենվ· Պեկէք [Բացի ուրբաթէ]	2
12 —	Պեշիք· Օրթ· Գուր· Ամենամ·	6
Կամաքրէն Ասիական եղերէ երթեւեկող շրջենաւոց ժամերը		
1 45	Ուզղակի Գանտիլի (բացի ուրբաթէ)	22
2 40	Ուզղակի Զէնկ·Գանտալ·[Բացի ուրբաթէ]	34
3 —	Լուսի· Պեյլ· Զէնկ· Վանիք Գանտ· Ա· Հիսար Գանդ· Զուպդ· Բաղչ· Պեյդ· ուրբաթները 2 30ին Սլէյլով Թարպ· Պեշիք·քարերէ հանդիպելով Մեզարպ· պիտի երթայ	37
3 40	Ուզղակի Գանտիլի (բացի ուրբաթէ)	38
8 15	Գուզկ Պեյլ· Զէնկ· Գանտ· Ա· Հիսար Գանդ· Զուպ·Բաղչ· Պեյդօղ (Բացի ուր·)	23
9 25	Պեշիքթաշ, Գուզկնանմ· Պեյլեր· Զէնկէլ· Վանիք· Գանտիլ· (Գալաթաները ջայլոց շրջենաւերն հետ պիտի հաղորդակցի)	28
10 5	Գանտիլի Ա· Հիսար Գանդ· Բաղչ· Զուպ· Գուզ· Թարպ· Մեզարպ· Գալաթաներ [ուրբաթները Պեյ·ուրբաթ]	33
10 10	Գալաթ· Գուզկի Պեյլ· Զէնկ· ուրբաթները 10ին միայն Գուզ· Զէնկ· պիտի հանդիպի	2
10 40	Լուսի· Գուզ· (Բացի ուրբաթէ)	22
10 45	Պեշիքթաշ Գուզկնամ· Պեյլեր· Զէնկէլ· Վանիք· Գանտ· Պեշիք (Ուրբաթի օրերը Լուսի)	28
11 15	Գանտիլ· Ա· Հիսար Գանդրա· Զուպ· Բաղչ· Պեյդօղ (ուրբաթ· Գուզկ·)	23
11 50	Գալաթ· Գուզ· Պեյլ· Զէնկ· Վանիք·	34

Ամէն ուրբաթ առաւօտ երեքին քառորդ մնացած կամուրջէն շրջենաւ մը ելլելով ուզղակի Պեշիք·

Ամէն ուրբաթ օր կամուրջէն ժամ չորսին շրջենաւ մը ելլելով Լուսի· Գուզկ· Պեյլ· Զէնկ· Վանիք· Գանտ Ա· Հիսար Գանդ· Զուպ· Բաղչ· Պեյդօղ Թարպ· Պեշիք· Մեզ· Հանդիպելով Եշնիմ· պիտի երթայ։

Ամէն ուրբաթ երեկոյ սառնակոխն Եշնիմ· շրջենաւ մը ելլելով Մեզպ· Պեօիք· Թարպ· Պեյդօղ Բաղչ· Զուպ· Գանդ· Ա· Հիսար Գանտ· Վանիք· Զէնկ· Պեյլ· Գուզկ· Լուսի· Հանդիպելով կամուրջ պիտի երթայ։

Դարձեալ ամէն ուրբաթ երեկոյ Մեզպ·էն տասն մեկին շրջենաւ մը ելլելով Պեօիք· Թարպ· Պեյդօղ Եշնիմ· Միրկ· Ր· Հիսար Ամով· Օրթաք· Պեշիք· Հանդիպելով կամուրջ պիտի երթայ։

Ասառատուն Եշնիմայեալէն ժամ 12ին և 1·30ին և կամուրջէն 1·20ին և երեկոները կամուրջէն 8 15ին և 8·30ին, և ժամ 10ին Մեզարպուրնուն եղնող շրջենաւերուն մէջ բեռ չպիտի ընդունուի։ ժամ 10·40ին կամուրջէն Լուսիւնտար գացող շրջենաւը բեռ չպիտի ընդունի։

Փոթորկալից օդերուն Մեզարպուրնու և Ր· Գալաթ շրջենաւ չպիտի հանդիպի։

ԻՍԿԱՀԻՍՏԱՐԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՆԵՐ

Իսկիսարէն	Կամաքրէն	Կամաքրէն	Իսկիսարէ
— —	— —	— —	6 25
— —	7 5 Պէշիք	— —	7 5
— —	8 — Պէշիք	12 20	8 15 Պէշիք
12 30	8 20 Վ·ոսփ·	12 50	9 5
1 — Պէշիք	9 —	1 20 Վ·ոսփ·	9 50
1 30	9 30	1 35 Պէշիք	10 10 Պէշիք
2 — Վ·ոսփ·	10 — Ֆերպ·	2 10	10 30 Ֆերպ·
2 30 Պէշիք	10 20 Պէշիք	3 — Վ·ոսփ	10 40 Դշ·
3 —	10 50	3 —	11 —
3 15 Ֆերպ·	11 — Գուզկ·	3 20 Պէշիք	11 20 Ֆերպ·
3 40	11 10 Ֆերպ·	4 45 Պէշիք	11 20
4 15 Պէշիք·	11 20	3 45 Ֆերպօթ	11 50
4 45 Վ·ոսփ·	11 40	5 — Վ·ոսփ·	11 55 Գշ·*
5 — Ֆերպ·	12 5	5 35 Պէշիք·	12 5
5 30	— —	5 30 Ֆերպօթ	— —
6 15	— —	— —	— —

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իսկիսարէն	Կամաքրէն	Կամաքրէն	Իսկիսարէ
— —	— —	— —	— —
— —